

دوشنبه 16 دی 1387 / 8 محرم سال / 5 ژانویه 2009

49 سال پیش درچین روزی - 16 دی ماه سال 1338 هجری شمسی: علی اسفندیاری متخلص به نیما یوشیج از شاعران نوپرداز معاصرو پدر شعر فارسی با زندگی وداع کرد. اودر دهکده یوش مازندران دنیا آمد. در تهران تحصیلاتش را ادامه داد و زبانهای فرانسه و عربی را آموخت. نیما به تشویق استادش نظام وفا سرودن شعر را آغاز کرد و سرانجام سبکی در شعر ایران پدید آورد که به شعر نو یا شعر نیمايي مشهور است. مینای و اصول شعری نیما را از نوشته‌هایش می‌توان دریافت زیرا او در اغلب آثارش به شرح آراء خود پرداخته است. آویزگیهای شعر نیما بیان عینی شعرو به کارگیری وزن و قافیه به تناسب است. برای نیما وزن تابع زبان شعر است که از صورت طبیعی کلام و آهنگ گفتار سرچشمه می‌گیرد و در خدمت بیان عینی شعر درآمد. از زیباترین آثار نیما یوشیج «قطعه شعر آفسانه» را می‌توان نام برد.

28 سال پیش درچین روزی - 16 دی ماه سال 1359 هجری شمسی: در حملات سازمان یافته رزمندگان اسلام برای فتح پادگان رامبردی حمید و نواحی مجاور آن شماری از دانشجویان و بسیجیان به شهادت رسیدند. به همین مناسبت و به سبب شدت فاجعه، این روز را کربلای هویزه نام نهادند. گفتنی است که پادگان حمید و نواحی جعفر، حسینیه و هویزه سرانجام 2 سال بعد در سال 1361 شمسی با اجرای عملیات بیت المقدس از لوث وجود دشمن پاک شد. در کربلای هویزه سیدحسین علم الهدی دانشجوی مؤمن و انقلابی فرماندهی عملیات را به عهده داشت که رشادتهای بسیار از خود نشان داد؛ وی در همین عملیات به شهادت رسید.

1369 سال پیش درچین روزی - 8 محرم الحرام سال 61 هجری قمری: آخرین مذاکره بین منادیان سپاه ایمان، و سردمداران کفر انجام گرفت. روز هشتم ماه محرم به دعوت امام حسین(ع) گفتگویی میان ایشان و ابن سعد ترتیب داده شد و ایشان فرمانده کافران را از عاقبت راهی که در پیش گرفته بود آگاه و بر حذر کردند. امام شهیدان در سخنان خویش به ابن سعد فرمودند: «وای بر تو ای ابن سعد، آیا از خدا که عاقبت به دیدارش خواهی شتافت، نمی‌ترسی؟ آیا با من می‌جنگی در حالیکه میدانی من کیستم؟ بیا و این لشکر انبوه را واگذار و با من همراهی کن که در اینصورت به خدا نزدیکتر خواهی بود». اما سخنان امام در آن موجود پلید اثر نکرد و او که در اندیشه کسب قدرت و مقام بود در کفر و جهل خویش باقی ماند.

1101 سال پیش درچین روزی - 8 محرم الحرام سال 329 هجری قمری: «ابو سهل کوهی» ریاضیدان، و منجم برجسته ایرانی در طبرستان متولد شد. اما بیشتر ایام عمر خود را در مراکز علمی بغداد به مطالعه و تحقیق سپری کرد. کوهی بیش از سی سال به رصد ستارگان و دیگر امور رصدخانه‌ای پرداخت و نتایج تحقیقات جامع او مورد استفاده منجمان و دانشمندان بعد از او قرار گرفت. «صنعت اسطرلاب»؛ و «دوایر قماشه» از تألیفات ابوسهل کوهی محسوب می‌شوند.

1080 سال پیش درچین روزی - 8 محرم الحرام سال 350 هجری قمری: «ابوبکر احمد بن کامل بن خلف بن شجره» معروف به ابن کامل عالم علوم قرآنی، فقیه و قاضی اهل سامرا درگذشت. ام در تاریخ و سرودن شعر تبحر بسیار داشت اما دانش و شهرت اصلی وی در علوم قرآنی ذکر شده است. البته ابن کامل در تاریخ عرب جایگاه ویژه‌ای دارد و کتاب التاریخ وی گواه این مطلب است. گفتنی است که ابن کامل راوی تاریخ طبری از خود مؤلف است و دوستی دیرینه او با محمد بن جریر طبری در منابع ثبت شده است. مهمترین اثر به جا مانده از ابن کامل که سالها منصب قضاوت کوفه را داشت «اخبار القضاة الشّعراء» نام دارد.

744 سال پیش درچین روزی - 8 محرم الحرام سال 686 هجری قمری: «بدرالدین محمد آندلسی» معروف به ابن ناظم وفات یافت. پدر او ابن مالک مردی فاضل و دانشمند بود و بدرالدین از مکتب پدر دانش بسیاری آموخت و در زمینه‌های مختلف علمی معرفت یافت. ابن ناظم پس از درگذشت پدر وظایف علمی او را بر عهده گرفت. از آثار وی «شرح الفیه» و «شرح کافیه» را می‌توان ذکر کرد.

140 سال پیش درچین روزی - 8 محرم الحرام سال 1290 هجری قمری: ملا علی زنجانی از علمای بزرگ قرن سیزدهم هجری قمری درگذشت. زنجانی فقیهی اصولی و ادیبی فرزانه بود. ابن عالم وارسته مدتها در قزوین به تدریس و تألیف پرداخت و سپس فعالیت‌های علمی - دینی خود را در زنجان ادامه داد. از تألیفات زنجانی تفسیر قرآن، جوامع الاصول، و معدن الاسرار را می‌توان برشمرد. وی در مقبره سید ابراهیم زنجان به خاک سپرده شده است.

86 سال پیش درچین روزی - 8 محرم الحرام سال 1344 هجری قمری: حاج شیخ عبد التّبی نوری از آیات و مراجع تهران در قرن اخیر دارفانی را وداع گفت. او دانشمندی حکیم، فقیهی برجسته و مجتهدی عالی مقام بود. آیت الله نوری سالها در تهران به تدریس اشتغال داشت و جلسات تدریس ایشان همواره انبوهی از مشتاقان اسلام و معارف اسلامی را پذیرا می‌شد.

1406 سال پیش درچین روزی - 5 ژانویه سال 603 میلادی: جنگ بیست و چهارساله ایران و روم آغاز شد. این جنگ از طولانی ترین جنگهای دودولت مقتدر قرن هفتم میلادی یعنی ایران و روم بشمار می‌رود. نبرد در زمان سلطنت خسرو پرویز روی داد. پس از آنکه موریس امپراتور روم بفرمان فوکوس رقیب سیاسی‌اش به قتل رسید، خسرو پرویز برای انتقام گرفتن از امپراتور جدید روم جنگ را آغاز کرد و مدت 24 سال به جنگ و خونریزی ادامه داد.

318 سال پیش درچین روزی - 5 ژانویه سال 1691 میلادی: بانک استکهلم نخستین اسکناس را چاپ و منتشر کرد. این اسکناس اولین پول کاغذی شمرده شده است. تا قبل از چاپ اسکناس درسوند و سپس در سراسر اروپا مبادلات نقدی با سکه‌های چهارگوش و بزرگ انجام می‌گرفت. از این اسکناس هم اکنون چندین نسخه موجود است و یکی از آنها در موزه بانک استکهلم نگهداری می‌شود. گفتنی است که واژه اسکناس از کلمه آسینیا مشتق شده است و آسینیا پولی کاغذی بوده که دولت وقت فرانسه در زمان انقلاب کبیر فرانسه به مثابه وثیقه ارضی چاپ می‌کرده است.

204 سال پیش درچین روزی - 5 ژانویه سال 1805 میلادی: آگوستین تی یرمورخ فرانسوی در قرن 19 میلادی در شهر بولوا متولد شد. تی یرنخستین کسی بود که نوع نگارش تاریخ را تغییر داد و به انتقاد از سبک تاریخ نویسی قدیم پرداخت. از مهمترین آثار آگوستین تی «فتح انگلستان بدست نورماندی‌ها» را می‌توان نام برد. تی یر در سال 1856 میلادی درگذشت.

79 سال پیش درچین روزی - 5 ژانویه سال 1930 میلادی: بدستور استالین رئیس وقت شوروی سابق مزارع اشتراکی شدند. استالین کلیه مزارع، وسایل زارعی و تجهیزات کشت و برداشت را از مالکیت شخصی خارج ساخت و آنها را اموال عمومی نامید. بدستور استالین از آن پس کشاورزان فقط حق داشتند یک باغچه و یک گاو داشته باشند و محصولات اینها را برای خود بفروشند. با اجرای این طرح بسیاری از کشاورزان شوروی سابق به کشورهای دیگر بویژه استالین گریختند. همچنین در همین دوره و با توجه به تبعات ناشی از این طرح شمار زیادی از افراد برجسته و صاحب نظر در رشته‌های مختلف علمی و شخصیت‌های سیاسی و مردمی که با این طرح مخالف بودند به قتل رسیدند.